

۱۲۶- اگر $\pi < x < \frac{3\pi}{2}$ باشد، حاصل $\sqrt{1 + \tan^2 x} (2 \sin^2 \frac{\pi}{4} - \sin^2 x)$ کدام است؟
 (۱) $\sin x$ (۲) $\cos x$ (۳) $-\sin x$ (۴) $-\cos x$

پاسخ:

$$\sqrt{1 + \tan^2 x} (2 \sin^2 \frac{\pi}{4} - \sin^2 x) = \sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}} (2 \times \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 - \sin^2 x)$$

از طرفی $\pi < x < \frac{3\pi}{2}$ پس چون \cos در ربع سوم مقداری منفی دارد خواهیم داشت:

$$\sqrt{\cos^2 x} = -\cos x$$

$$\sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}} (2 \times \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 - \sin^2 x) = \frac{1}{-\cos x} (1 - \sin^2 x) = -\frac{\cos^2 x}{\cos x} = -\cos x$$

پاسخ گزینه ۴ می باشد.

یادآوری

1. $1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$
2. $\sqrt{u^2} = |u|$
3. $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$
4. $\sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$

۱۲۷- سرعت یک قایق موتوری در آب راکد ۱۰۰ متر در دقیقه است. این قایق فاصله ۱۲۰۰ متری در رودخانه را رفته و برگشته است. اختلاف زمان رفت و برگشت ۵ دقیقه است. سرعت آب رودخانه چند متر در دقیقه است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵

پاسخ:

باید از مفهوم سرعت نسبی استفاده کنیم:

۱- در حالتی که قایق در خلاف جهت رودخانه حرکت کند و سرعت رودخانه را V فرض کنیم سرعت نسبی قایق برابر خواهد بود با:

$$V_R = 100 - V$$

توجه شود که تمامی سرعت‌های داده شده در گزینه‌ها کمتر از سرعت قایق در آب راکد می‌باشد.

۲- در حالتی که قایق در جهت رودخانه حرکت کند سرعت نسبی قایق برابر خواهد بود با:

$$V_R = 100 + V$$

با توجه به رابطه $x = vt$ خواهیم داشت:

$$\begin{cases} 1200 = (100 - V) \times t_1 \\ 1200 = (100 + V) \times t_2 \end{cases}$$

اختلاف دو زمان رفت و برگشت ۵ دقیقه می‌باشد. پس:

$$\left\{ \begin{array}{l} t_1 = \frac{1200}{100 - V} \\ t_2 = \frac{1200}{100 + V} \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta t = 5 \Rightarrow 5 = \frac{1200}{100 - V} - \frac{1200}{100 + V} = 1200 \cdot \left(\frac{100 + V - (100 - V)}{(100 - V)(100 + V)} \right) = 1200 \cdot \left(\frac{2V}{100^2 - V^2} \right)$$

$$\frac{5}{1200} = \frac{2V}{100^2 - V^2} \Rightarrow V^2 + 480V - 10^4 = 0 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{b^2 - 4ac} = 520 \Rightarrow \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-480 + 520}{2} = 20$$

پاسخ گزینه ۳ می‌باشد.

۱۲۸- مجموعه جواب نامعادله $1 < \frac{2x-3}{x+1} < 3$ به کدام صورت است؟

(۴) $x < -6$

(۳) $x > 4$

(۲) $\mathbb{R} - [-4, 6]$

(۱) $\mathbb{R} - [-6, 4]$

پاسخ:

روش اول:

با در نظر گرفتن طرفین نامعادله به صورت مجزا خواهیم داشت:

$$\frac{2x-3}{x+1} > 1 \Rightarrow \frac{2x-3}{x+1} - 1 > 0 \Rightarrow \frac{x-4}{x+1} > 0$$

با توجه به تعیین علامت عبارت بالا خواهیم

داشت:

$$\begin{cases} x > 4 \\ x < -1 \end{cases}$$

x	-1	4
$\frac{x-4}{x+1}$	-	+
$\frac{x+1}{x+1}$	-	+
$\frac{x-4}{x+1}$	+	+

$$\frac{2x-3}{x+1} < 3 \Rightarrow \frac{2x-3}{x+1} - 3 < 0 \Rightarrow \frac{x+6}{x+1} > 0$$

با توجه به تعیین علامت عبارت بالا خواهیم

داشت:

$$\begin{cases} x > -1 \\ x < -6 \end{cases}$$

x	-6	-1
x+6	-	+
x+1	-	+
$\frac{x+6}{x+1}$	+	-

با توجه به مجموعه جواب‌های به دست آمده خواهیم داشت:

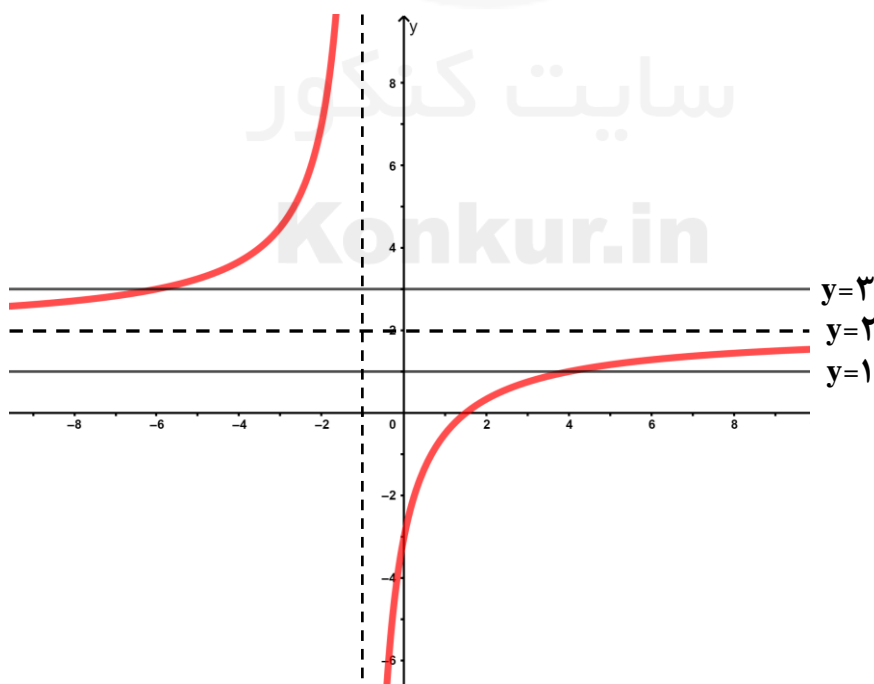
$$\begin{cases} x < -6 \\ x > 4 \end{cases} \Rightarrow x \in \{\mathbb{R} - [-6, 4]\}$$

روش دوم: رسم تابع $y = \frac{2x-3}{x+1}$

می توان برای راحت رسم کردن نمودار تابع فوق (با توجه به مخرج کسر) کسر را ساده تر مینویسیم.

$$y = \frac{2x-3}{x+1} = \frac{2x+2-2-3}{x+1} = \frac{2(x+1)-5}{x+1} = 2 - \frac{5}{x+1}$$

با توجه به مجانب قائم و افقی تابع هموگرافیک، شکل نمودار آن به صورت زیر می باشد:

از محل تلاقی $y = 2 - \frac{5}{x+1}$ با $y = 3$ و $y = 1$ به ترتیب خواهیم داشت: $x = 4, x = -6$.
باتوجه به نمودار تابع و همچنین نقاط به دست آمده پرواضح است که جواب **گزینه ۱** می باشد.

روش سوم: عدد گذاری

با عدد گذاری هم می توان به جواب صحیح رسید. با جایگذاری عدد ۵- (عددی که در گزینه دوم هست ولی در گزینه اول نیست) تنها گزینه درست **گزینه ۱** می باشد.

۱۲۹- گل فروشی از ۸ نوع گل مختلف، به چند طریق، می تواند دسته گل های متمایز درست کند، به طوری که در هر دسته ۴ یا ۵ یا ۶ شاخه مختلف موجود باشد؟

۱۲۶ (۱) ۱۴۰ (۲) ۱۵۴ (۳) ۱۶۸ (۴)

کھ پاسخ:

۴ شاخه مختلف در هر دسته گل (چون ۸ نوع گل مختلف داریم) مساوی است با تعداد انتخاب ۴ گل از ۸ گل مختلف! برای ۵ شاخه و ۶ شاخه نیز به همین منوال است. پس:

$$\text{تعداد کل حالات} = \binom{8}{4} + \binom{8}{5} + \binom{8}{6} = 70 + 56 + 28 = 154$$

پس **گزینه ۳** جواب صحیح است.

۱۳۰- اگر $2 = 3a + \sqrt{2a^2 + 4a}$ باشد، عدد $\frac{a+1}{a}$ ، کدام است؟

۱/۵ (۱) ۲/۵ (۲) ۳/۵ (۳) ۴/۵ (۴)

کھ پاسخ:

$$3a + \sqrt{2a^2 + 4a} = 2 \Rightarrow \sqrt{2a^2 + 4a} = 2 - 3a \geq 0 \Rightarrow a \leq \frac{2}{3}$$

$$2a^2 + 4a = (2 - 3a)^2 \Rightarrow 2a^2 + 4a = 4 - 12a + 9a^2 \Rightarrow 7a^2 - 16a + 4 = 0$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{b^2 - 4ac} = \sqrt{16^2 - 4 \times 7 \times 4} = \sqrt{144} = 12 \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \begin{cases} 2 \\ \frac{2}{7} \end{cases}$$

$$\frac{a+1}{a} = \frac{\frac{2}{7} + 1}{\frac{2}{7}} = \frac{4}{5}$$

با توجه به شرط $a \leq \frac{2}{3}$ مقدار $\frac{2}{7}$ قابل قبول خواهد بود. پس:

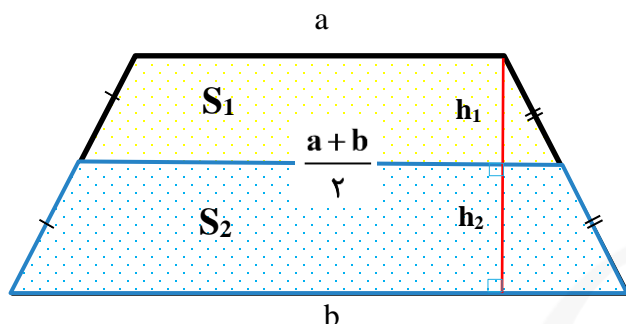
گزینه ۴ جواب صحیح می باشد.

۱۳۱- در یک دوزنقه، پاره خطی که وسط های دو ساق را به هم وصل کند، مساحت آن را به نسبت های ۱ و ۲ تقسیم می کند. نسبت قاعده های آن دوزنقه کدام است؟

$$\frac{1}{6} \quad (1) \quad \frac{1}{5} \quad (2) \quad \frac{1}{4} \quad (3) \quad \frac{2}{5} \quad (4)$$

پاسخ:

با توجه به شکل مقابل و با ذکر این نکته که طول این پاره خط میانگین طول قاعده های دوزنقه می باشد خواهیم داشت:

$$\frac{S_2}{S_1} = 2 \Rightarrow \frac{\frac{1}{2} \times h_2 \times \left(b + \frac{a+b}{2} \right)}{\frac{1}{2} \times h_1 \times \left(a + \frac{a+b}{2} \right)} = 2 \Rightarrow \frac{3b+a}{3a+b} = 2 \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{1}{5}$$

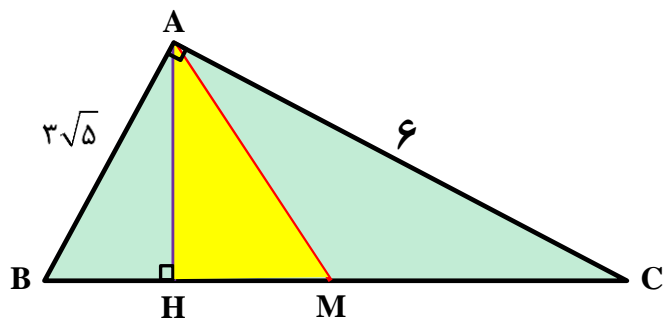
یادآوری

- طول پاره خطی که دو تا ساق رو نصف کند برابر میانگین مجموع طول دو تا قاعده دوزنقه است
- با توجه به قضیه تالس می توان نشان داد که $h_1 = h_2$

۱۳۲- در مثلث قائم الزاویه ABC، اضلاع قائم $AB = 3\sqrt{5}$ ، $AC = 6$ ارتفاع AH و میانه AM رسم شده است. مساحت مثلث ABC، چند برابر مساحت مثلث AHM است؟

$$10(1) \quad 12(2) \quad 15(3) \quad 18(4)$$

که پاسخ:

با توجه به شکل مقابل و داده های سوال خواهیم داشت:

$$AH \times BC = 3\sqrt{5} \times 6 = 18\sqrt{5}$$

$$BC = \sqrt{(3\sqrt{5})^2 + 6^2} = 9 \Rightarrow AH = 2\sqrt{5}$$

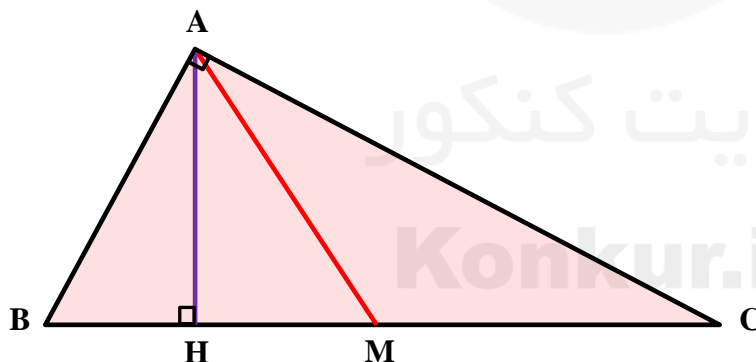
$$MC = MB = \frac{9}{2} = 4.5$$

$$AH^2 + BH^2 = AB^2 \Rightarrow BH = 5 \Rightarrow MH = 5 - 4.5 = 0.5$$

$$\frac{S_{\triangle ABC}}{S_{\triangle AMH}} = \frac{\frac{1}{2} \times 2\sqrt{5} \times 9}{\frac{1}{2} \times 2\sqrt{5} \times 0.5} = 18$$

یادآوری

با توجه به شکل در مثلث ABC روابط زیر برقرار است:

$$1. AH \times BC = AB \times AC$$

$$2. AB^2 = BH \times BC$$

$$3. AC^2 = CH \times BC$$

$$4. AM = \frac{BC}{2}$$

$$5. S_{\triangle AMC} = S_{\triangle AMB}$$

$$6. BC^2 = AB^2 + AC^2$$

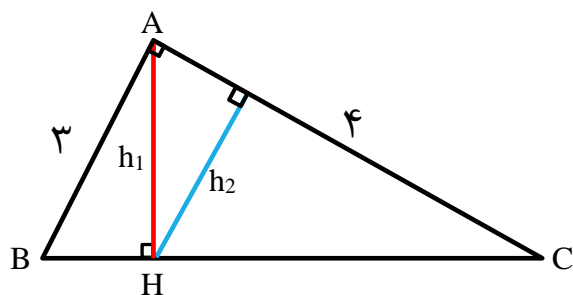
۱۳۳- در شکل زیر، h_1 و h_2 ارتفاع های دو مثلث قائم الزاویه هستند. نسبت $\frac{h_2}{h_1}$ کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (4)$$

$$\frac{2}{3} \quad (3)$$

$$\frac{4}{5} \quad (2)$$

$$\frac{3}{5} \quad (1)$$

که پاسخ:

$$\begin{cases} AH \times BC = 12 \\ BC^2 = 3^2 + 4^2 \end{cases} \Rightarrow AH = \frac{12}{5} = h_1$$

$$\triangle AHC \Rightarrow AH^2 + CH^2 = 4^2 \Rightarrow CH = \frac{16}{5}$$

$$h_2 \times AC = CH \times h_1 \Rightarrow h_2 = \frac{48}{25} \Rightarrow \frac{h_2}{h_1} = \frac{4}{5}$$

۱۳۴- حاصل عبارت $\sin\left(\frac{17\pi}{3}\right)\cos\left(\frac{-17\pi}{6}\right) + \tan\left(\frac{19\pi}{4}\right)\sin\left(\frac{-11\pi}{6}\right)$ کدام است؟

$$\frac{1}{2} (4) \quad \frac{1}{4} (3) \quad -\frac{1}{2} (2) \quad -\frac{1}{4} (1)$$

که پاسخ:

صورت کسر را طوری مینویسیم که بتوان ضرایب زوج تولید کرد.

$$\begin{cases} \sin\left(\frac{17\pi}{3}\right) = \sin\left(\frac{18-1}{3}\pi\right) = \sin\left(6\pi - \frac{\pi}{3}\right) = \sin\left(-\frac{\pi}{3}\right) = -\sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \cos\left(\frac{-17\pi}{6}\right) = \cos\left(\frac{12+5}{6}\pi\right) = \cos\left(2\pi + \frac{5\pi}{6}\right) = \cos\left(\frac{5\pi}{6}\right) = \cos\left(\pi - \frac{\pi}{6}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \tan\left(\frac{19\pi}{4}\right) = \tan\left(\frac{16+3}{4}\pi\right) = \tan\left(4\pi + \frac{3\pi}{4}\right) = \tan\left(\frac{3\pi}{4}\right) = \tan\left(\pi - \frac{\pi}{4}\right) = -1 \\ \sin\left(\frac{-11\pi}{6}\right) = -\sin\left(\frac{12-1}{6}\pi\right) = -\sin\left(2\pi - \frac{\pi}{6}\right) = -\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right) = -\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} \end{cases}$$

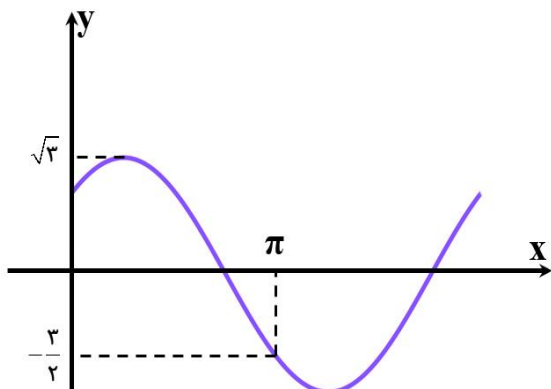
$$\sin\left(\frac{17\pi}{3}\right)\cos\left(\frac{-17\pi}{6}\right) + \tan\left(\frac{19\pi}{4}\right)\sin\left(\frac{-11\pi}{6}\right) = \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \times \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) + (-1) \times \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

پاسخ گزینه ۳ می باشد.

۱۳۵- شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $y = a + b \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right)$ است. b کدام است؟

$$2 (4) \quad \sqrt{3} (3) \quad \frac{3}{2} (2) \quad \frac{\sqrt{3}}{2} (1)$$

پاسخ:

با توجه به شکل تابع دو نکته زیر را می توان

برداشت کرد:

۱- نقطه $(\pi, -\frac{3}{2})$ در ضابطه تابع صدق می کند.۲- ماکسیمم مقدار تابع مقدار $\sqrt{3}$ می باشد.

با توجه به دو نکته فوق داریم:

$$-\frac{3}{2} = a + b \sin(\pi + \frac{\pi}{3}) = a - b \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

حال می توان هم از تابع مشتق گرفت و برابر صفر قرار داده تا طول نقطه اکسترمم به دست آید و یا

اینکه با توجه به شکل تابع می توان گفت زمانی مقدار تابع ماکسیمم است که مقدار $\sin(x + \frac{\pi}{3})$ برابر

یک باشد. در هر صورت معادله زیر به دست می آید:

$$y' = b \cos(x + \frac{\pi}{3}) = 0 \Rightarrow x + \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{6} \Rightarrow f(\frac{\pi}{6}) = \sqrt{3} \Rightarrow a + b = \sqrt{3}$$

از حل دو معادله زیر جواب به دست می آید.

$$\begin{cases} a - \frac{\sqrt{3}}{2}b = -\frac{3}{2} \\ a + b = \sqrt{3} \end{cases} \Rightarrow b \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \sqrt{3} + \frac{3}{2} \Rightarrow b = \frac{\sqrt{3} + \frac{3}{2}}{1 + \frac{\sqrt{3}}{2}} \times \frac{1 - \frac{\sqrt{3}}{2}}{1 - \frac{\sqrt{3}}{2}} = 4\sqrt{3} - 3\sqrt{3} = \sqrt{3}$$

در دستگاه بالا، از جایگذاری جوابها نیز می توان سریعتر به جواب رسید. پاسخ گزینه ۳ می باشد.

۱۳۶- اگر $(\frac{0}{4})^{2x-1} = \left(\frac{125}{8}\right)^{x^2}$ باشد، $\log_8(9x+1)$ ، کدام است؟

$$\frac{3}{2} (4)$$

$$\frac{4}{3} (3)$$

$$\frac{3}{4} (2)$$

$$\frac{2}{3} (1)$$

پاسخ:

$$\left(\frac{0}{4}\right)^{2x-1} = \left(\frac{125}{8}\right)^{x^2} \Rightarrow \left(\frac{2}{5}\right)^{2x-1} = \left(\left(\frac{5}{2}\right)^3\right)^{x^2} \Rightarrow \left(\frac{5}{2}\right)^{-(2x-1)} = \left(\frac{5}{2}\right)^{3x^2} \Rightarrow 3x^2 = -2x+1 \Rightarrow 3x^2 + 2x - 1 = 0$$

$$a + c = b \Rightarrow 3 - 1 = 2 \Rightarrow x = \begin{cases} -1 \\ 1 \\ \frac{1}{3} \end{cases}$$

با توجه به اینکه به ازای $x = -1$ عبارت $9x + 1$ منفی خواهد شد پس فقط $x = \frac{1}{3}$ قابل قبول خواهد بود.

$$\log_a (9x + 1) = \log_{\frac{1}{3}} (9 \times \frac{1}{3} + 1) = \log_{\frac{1}{3}} 4 = \log_{\frac{1}{3}} 2^2 = \frac{2}{3}$$

پس پاسخ گزینه ۱ می باشد.

یادآوری

$$1. \text{ در تابع } y = \log_a x \text{ داریم: } \begin{cases} a > 0, a \neq 1 \\ x > 0 \end{cases}$$

$$2. \log_a a^m = \frac{m}{n}$$

$$3. (a^m)^n = a^{m \times n}$$

$$4. a^m \times a^n = a^{m+n}$$

$$5. a^{-m} = \frac{1}{a^m} \Rightarrow a^{-1} = \frac{1}{a}$$

$$6. \begin{cases} a^m = a^n \Rightarrow m = n \\ \log m = \log n \Rightarrow m = n \end{cases}$$

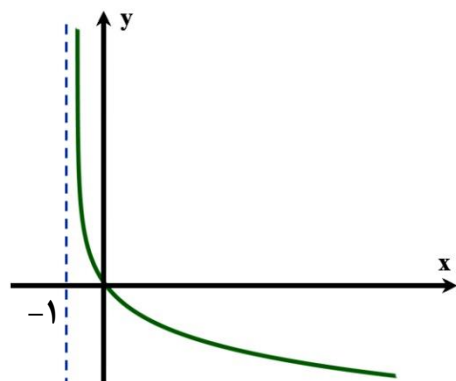
۱۳۷- شکل زیر نمودار تابع $y = \log_p U(x)$ است. $U(x)$ کدام است؟

۱- x

۲- $x - 1$

۳- $(x + 1)^{-1}$

۴- $x + 1$

پاسخ:

۱- با توجه به نمودار، تابع در نقطه $x = -1$ مجانب قائم دارد

← رد گزینه ۳ و ۴

۲- با توجه به اینکه $\lim_{x \rightarrow -1^+} y = +\infty$ پس گزینه ۱ هم اشتباه می

باشد.

پس گزینه ۲ جواب سوال می باشد.

۳- دقت کنید که در نقطه $x = 0$ مقدار $y = 0$ می باشد یعنی

گزینه ۳ نادرست می باشد.

۴- از طرفی به ازای x های مثبت مقدار تابع منفی می باشد، با توجه به خاصیت لگاریتم برای مبنای ۲ باید مقدار پایه کمتر از ۱ و بزرگتر از صفر باشد. یعنی گزینه ای درست است که به ازای هر عدد مثبت مقدار پایه عددی بین ۰ و ۱ باشد و این یعنی فقط گزینه ۲.

۱۳۸- به ازای کدام مقدار a ، تابع با ضابطه

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\lambda + x^3}{|x+2|}; & x \neq -2 \\ a & ; \quad x = -2 \end{cases}$$

در نقطه $x = -2$ فقط از چپ

پیوسته است؟

۱۲(۴)

۶(۳)

-۶(۲)

-۱۲(۱)

پاسخ:

با تعیین علامت دامنه داریم:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\lambda + x^3}{x+2} & x > -2 \\ -\frac{\lambda + x^3}{x+2} & x < -2 \\ a & x = -2 \end{cases}$$

پیوستگی چپ نقطه $x = -2$ یعنی مقادیر کوچکتر از -2 . پس از ضابطه دوم مقدار حد تابع را در این نقطه به دست می آوریم.

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-\frac{\lambda + x^3}{x+2} \right) = \frac{0}{0} \Rightarrow \text{HOP} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-\frac{\lambda + x^3}{x+2} \right) = \lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-\frac{3x^2}{1} \right) = -12$$

پس باید مقدار حد با مقدار تابع در نقطه $x = -2$ برابر بوده و در نتیجه $a = -12$ می باشد. دقت کنید که می توان از حذف عامل صفر کننده نیز به جواب حد رسید. (عامل صفر کننده $x+2$ می باشد)

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-\frac{\lambda + x^3}{x+2} \right) = \lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-\frac{(x+2)(x^2 - 2x + 4)}{x+2} \right) = \lim_{x \rightarrow -2^-} \left(-(x^2 - 2x + 4) \right) = -12$$

پاسخ گزینه ۱ می باشد.

۱۳۹- احتمال موفقیت فردی در آزمون اول $0/7$ و در آزمون دوم $0/6$ است. اگر این فرد در آزمون اول موفق شود، احتمال موفقیت وی در آزمون دوم $0/8$ است. با کدام احتمال، لااقل در یکی از این دو آزمون، موفق می شود؟

۰/۸۴ (۴)

۰/۸۲ (۳)

۰/۷۶ (۲)

۰/۷۴ (۱)

پاسخ:

$$\left\{ \begin{array}{l} P(A) = 0.7 \\ P(B) = 0.8 \\ P(B|A) = 0.8 = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} \end{array} \right\} \Rightarrow P(A \cap B) = 0.8 \times 0.7 = 0.56$$

اگر احتمال موفقیت در آزمون اول $P(A)$ و احتمال موفقیت در آزمون دوم $P(B)$ و احتمال موفقیت در آزمون دوم به شرط موفقیت در آزمون اول $P(B|A)$ باشد:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0.7 + 0.8 - 0.56 = 0.94$$

جواب گزینه ۱ می باشد.

۱۴۰- در یک کارگاه، دو گروه مشغول کار هستند. میانگین نمرات مسئولیت پذیری و واریانس در

گروه اول به ترتیب ۸۰ و ۲۵ و در گروه دوم ۷۲ و ۱۶ می باشد. کدام گروه بهتر است؟

(۱) گروه اول (۲) گروه دوم (۳) یکسان (۴) نمی توان اظهار نظر کرد

پاسخ:

با استفاده از مفهوم ضریب تغییرات عملکرد دو گروه را می توان مورد بررسی قرار داد (رد گزینه ۴!!!)

$$CV = \frac{\sigma}{\bar{X}} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} CV_1 = \frac{\sqrt{25}}{80} = \frac{5}{80} \\ CV_2 = \frac{\sqrt{16}}{72} = \frac{4}{72} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{CV_2}{CV_1} = \frac{4}{72} = \frac{4 \times 80}{72 \times 80} < 1$$

پس چون ضریب تغییرات گروه دوم کمتر است یعنی عملکرد اعضای گروه نزدیک به هم بوده و کار عملکرد این گروه بهتر بوده. پس جواب گزینه ۲ می باشد.

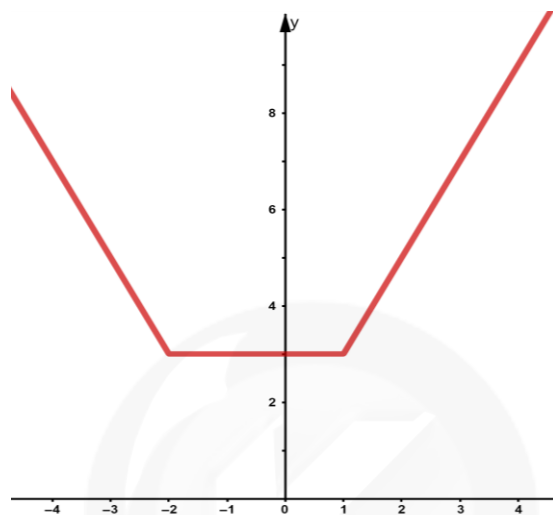
۱۴۱- تابع با ضابطه $y = |x+2| + |x-1|$ در کدام بازه، اکیداً نزولی است؟

(۱) $(-\infty, -2)$ (۲) $(-\infty, -1)$ (۳) $(-2, 1)$ (۴) $(1, +\infty)$

پاسخ:

با توجه به تعریف تابع قدر مطلق، تابع را تعیین علامت می کنیم.

$$f(x) = \begin{cases} 2x+1 & x \geq 1 \\ 3 & -2 \leq x < 1 \\ -2x-1 & x < -2 \end{cases} \Rightarrow f' = \begin{cases} 2 & x \geq 1 \\ 0 & -2 \leq x < 1 \\ -2 & x < -2 \end{cases}$$

با توجه به مقدار مشتق تابع، در بازه $(-\infty, -2)$ تابع اکیداً نزولی است. پس گزینه ۱ جواب سوال می- باشد.

۱۴۲- مجموع جواب های معادله مثلثاتی $4 \sin x \sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) = 1$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

۵π (۴)

۴π (۳)

۳π (۲)

$\frac{5\pi}{2}$ (۱)

پاسخ:

$$4 \sin x \sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) = 1 \Rightarrow 4 \sin x \times (-\cos x) = -2 \sin 2x = 1 \Rightarrow \sin 2x = -\frac{1}{2}$$

با توجه به اینکه $0 \leq x \leq 2\pi$ پس $0 \leq 2x \leq 4\pi$ پس تمام جواب هایی که در بازه $2x$ هستند رو باید در نظر بگیریم.

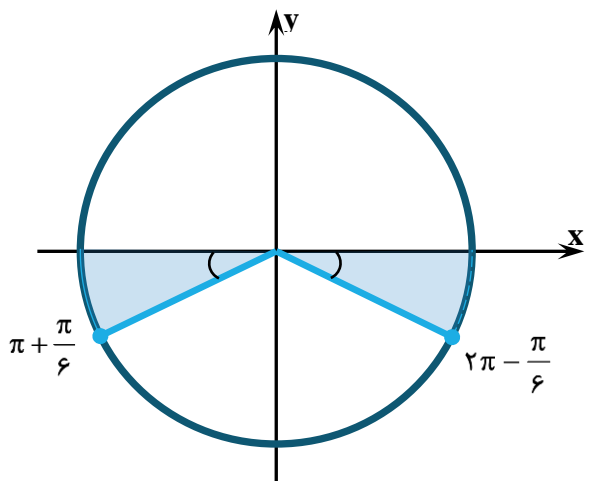
MATH

1 + 1 = 2
MAKES YOUR
LIFE ADD UP!

پاسخ کاملا حرفه ای سوالات ریاضی رشته تجربی نظام جدید کنکور ۱۳۹۸

مهندس یاری مدرس برتر ریاضی و فیزیک در آموزشگاه های اهواز

۰۹۳۷۱۰۵۰۸۸۹

$$\left\{ \begin{array}{l} 2x = 2\pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow x_1 = \pi - \frac{\pi}{12} \\ 2x = 2\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x_2 = \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{12} \\ 2x = 4\pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow x_3 = 2\pi - \frac{\pi}{12} \\ 2x = 3\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x_4 = \frac{3\pi}{2} + \frac{\pi}{12} \end{array} \right\} \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 5\pi$$

پس گزینه ۴ جواب صحیح می باشد.

۱۴۳- حد عبارت $\frac{x^2 + 10x + 16}{12 + 6\sqrt{x}}$ وقتی $x \rightarrow -8$ ، کدام است؟

(۱) -۲۴ (۲) -۱۸ (۳) -۱۲ (۴) -۶

پاسخ:

حد از نوع مبهم $\frac{0}{0}$ است.

$$\lim_{x \rightarrow -8} \frac{x^2 + 10x + 16}{12 + 6\sqrt{x}} = \frac{0}{0} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow -8} \frac{x^2 + 10x + 16}{12 + 6\sqrt{x}} = \lim_{x \rightarrow -8} \frac{2x + 10}{6 \times \frac{1}{3} x^{-\frac{1}{2}}} = -12$$

گزینه ۳ جواب صحیح می باشد.

۱۴۴- در مورد تابع با ضابطه $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x + |x|}$ ، کدام بیان درست است؟

(۱) $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = +\infty$ (۲) $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$ (۳) $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ (۴) $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty$

پاسخ:

با توجه به تعریف تابع قدر مطلق، خواهیم داشت:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 1}{2x} & x > 0 \\ \text{تعریف نشده} & x \leq 0 \end{cases}$$

با توجه به اینکه فقط همسایگی راست نقطه صفر تعریف شده پس گزینه ۱ و ۲ نادرست می باشند.
پس:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \frac{-1}{0^+} = -\infty$$

پس گزینه ۴ پاسخ صحیح می باشد.

۱۴۵- اگر $f(x) = 2x + \sqrt{4x^2 + x}$ باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ کدام است؟

(۱) -۱ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{4}$ (۴) صفر

پاسخ:

با توجه به هم ارزی رادیکالی داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} 2x + \sqrt{4x^2 + x} \left| x + \frac{1}{4} \right| = 2x - 2x - \frac{1}{4} = -\frac{1}{4}$$

یادآوری

$$1. \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[n]{ax^n + bx^{n-1} + \dots + c} \equiv \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a} \left| x + \frac{b}{a \times n} \right|$$

$$2. |x| = \begin{cases} x & x > 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

۱۴۶- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{1 + \sqrt{x}}{5 - 2x}$ حاصل $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{f(x) - f(4)}{x - 4}$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{5}{12}$ (۳) $\frac{7}{12}$ (۴) $\frac{5}{6}$

پاسخ:

حد فوق برابر مشتق تابع در نقطه $x = 4$ است. پس:

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x}}(5 - 2x) + 2(1 + \sqrt{x})}{(5 - 2x)^2} \Rightarrow f'(4) = \frac{7}{12}$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح می باشد.

یادآوری

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} = f'(a) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} \quad ۱.$$

$$f = \frac{g}{h} \Rightarrow f' = \frac{g' \times h - h' \times g}{h^2} \quad ۲.$$

۱۴۷- تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x-1} & x \geq 2 \\ -x^2 + ax + b & x < 2 \end{cases}$ روی مجموعه اعداد حقیقی مشتق پذیر است. b

کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

کدام پاسخ:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x-1} & x \geq 2 \\ -x^2 + ax + b & x < 2 \end{cases} \Rightarrow f'(x) = \begin{cases} \frac{-1}{(x-1)^2} & x \geq 2 \\ -2x + a & x < 2 \end{cases}$$

باید هم مشتق پذیری و هم پیوستگی تابع بررسی شود (با توجه به اینکه پارامتر b فقط در خود تابع هست نه مشتق آن).

تابع در هر شاخه پیوسته است و تنها کافی است تا در نقطه ۲ پیوسته و مشتق پذیر باشد.

$$f'_+(2) = f'_-(2) \Rightarrow -1 = -4 + a \Rightarrow a = 3$$

برای مشتق خواهیم داشت:

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = f(2) \Rightarrow 1 = -4 + 6 + b \Rightarrow b = -1$$

برای پیوستگی خواهیم داشت:

پس گزینه ۲ جواب صحیح می باشد.

یادآوری

$$\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = f(a) \quad ۱. \text{ تابع } f(x) \text{ برای نقطه } a \text{ پیوسته است هرگاه}$$

$$\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = f(a) \quad ۲. \text{ پیوستگی چپ برای نقطه } a \text{ زمانی وجود دارد که}$$

$$\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a) \quad ۳. \text{ پیوستگی راست برای نقطه } a \text{ زمانی وجود دارد که}$$

۴. تابع در نقطه a مشتق پذیر است زمانی که هم تابع در این نقطه پیوسته باشد و هم در این نقطه مشتق راست و چپ داشته و با هم برابر باشند.

۱۴۸- اگر $g(x) = \frac{2x+1}{x-1}$ و $(f \circ g)'(2) = 6$ باشد، $f'(5)$ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) ۳

پاسخ:

طبق فرضیات سوال خواهیم داشت:

$$(f(g(x)))' = g'(x) \times f'(g(x)) \Rightarrow (f(g(2)))' = g'(2) \times f'(g(2))$$

$$\left\{ \begin{array}{l} g(2) = 5 \\ g'(x) = \frac{-3}{(x-1)^2} \Rightarrow g'(2) = \frac{-3}{(2-1)^2} = -3 \end{array} \right\} \Rightarrow -3 \times f'(5) = 6 \Rightarrow f'(5) = -2$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۱۴۹- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{x}$ ، اختلاف آهنگ تغییر لحظه ای در $x=2$ ، از آهنگ تغییر متوسط

در بازه $[1, 4]$ ، کدام است؟

- (۱) ۰/۲۵ (۲) ۰/۵ (۳) ۰/۴۵ (۴) ۰/۷۵

پاسخ:

آهنگ تغییر لحظه ای همان مشتق و آهنگ تغییر متوسط تغییرات تابع به تغییرات متغیر مستقل می باشد. پس:

$$\left\{ \begin{array}{l} f'(x) = x + \frac{1}{x^2} \Rightarrow f'(2) = \frac{9}{4} \\ \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} = \frac{f(4) - f(1)}{4 - 1} = \frac{11}{4} \end{array} \right\} \Rightarrow \left| \frac{9}{4} - \frac{11}{4} \right| = 0.5$$

پس پاسخ صحیح گزینه ۲ می باشد.

۱۵۰- در تابع با ضابطه $f(x) = x|x-4|$ فاصله دو نقطه ماکسیمم نسبی و می نیمم نسبی آن کدام است؟

- (۱) $\sqrt{5}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) $3\sqrt{2}$ (۴) $2\sqrt{5}$

پاسخ:

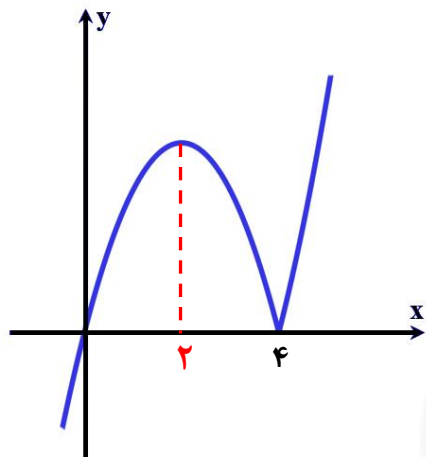
روش اول:

طبق تعریف تابع قدرمطلق خواهیم داشت:

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 4x & x \geq 4 \\ -x^2 + 4x & x < 4 \end{cases} \Rightarrow f' = \begin{cases} 2x - 4 & x \geq 4 \\ -2x + 4 & x < 4 \end{cases} \Rightarrow f' = 0 \Rightarrow x = 2, f(2) = -2^2 + 4 \times 2 = 4$$

نقاط بحرانی تابع نقاط به طول ۴ و ۲ می باشد. پس فاصله دو نقطه $(4, 0)$, $(2, 4)$ را به دست می آوریم.

$$AB = \sqrt{(y_2 - y_1)^2 + (x_2 - x_1)^2} = \sqrt{(4 - 0)^2 + (2 - 4)^2} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$$

روش دوم: رسم نمودار

نمودار تابع به شکل روبرو است.

- ۱- نقطه $x=4$ و $x=0$ ریشه های تابع هستند.
- ۲- طول نقطه ماکسیمم نسبی میانگین طول ریشه های تابع می باشد (چرا؟)
- ۳- نقطه به طول ۴ می نیمم نسبی و نقطه به طول ۲ ماکسیمم نسبی است.
- ۴- پس فاصله دو نقطه $(4, 0)$, $(2, 4)$ برابر خواسته سوال است.

پس جواب سوال **گزینه ۴** می باشد.

۱۵۱- بیشترین مساحت مستطیلی که دو ضلع آن بر روی محورهای مختصات و راس چهارم آن بر

روی روی منحنی به معادله $y = \sqrt{12-x}$ ، در ناحیه اول واقع شود، کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

$8\sqrt{3}$ (۲)

$8\sqrt{2}$ (۱)

پاسخ:

با توجه به شکل روبرو برای تابع $S(x)$ خواهیم داشت:

$$S(x) = x \times f(x) = x\sqrt{12-x}$$

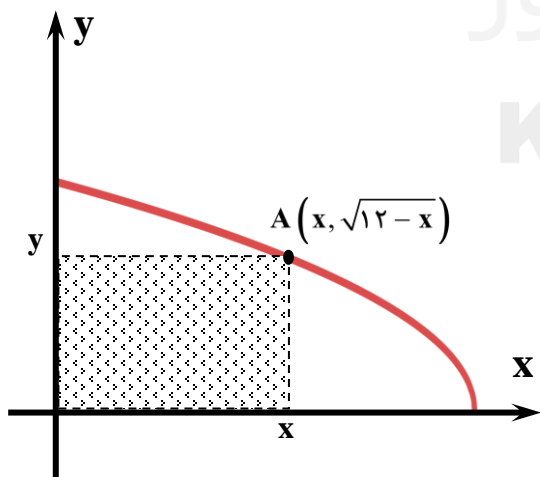
برای اینکه ماکسیمم مساحت را داشته باشیم باید از تابع

مساحت مشتق گرفته و برابر صفر قرار دهیم.

توجه داشته باشید که طول مستطیل روبرو برابر x و عرض

آن برابر y خواهد بود. مساحت مستطیل برابر خواهد بود با

طول در عرض آن.

$$S'(x) = 1 \times \sqrt{12-x} - x \times \frac{1}{2} (12-x)^{-\frac{1}{2}} = 0 \Rightarrow (\sqrt{12-x})^2 = \frac{x}{2} \Rightarrow 12-x = \frac{x}{2} \Rightarrow x = 8 \Rightarrow f(8) = 2$$

مقدار x برابر ۸ و مقدار y متناظر آن برابر ۲ خواهد بود. پس خواهیم داشت:

$$S(x) = 2 \times 8 = 16$$

پس جواب صحیح گزینه ۳ می باشد.

۱۵۲- در یک بیضی کانونهای $(2, -1)$ و $(2, 7)$ ، اندازه قطر کوچک ۶ واحد است. خروج از مرکز بیضی،

کدام است؟

(۴) $0/8$

(۳) $0/75$

(۲) $0/64$

(۱) $0/6$

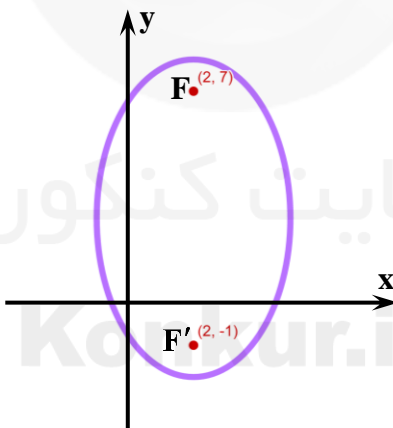
پاسخ:

با توجه به داده های مسئله بیضی قائم است و با استفاده از داده های مسئله خواهیم داشت:

$$\left\{ \begin{array}{l} F(h, k \pm c) \\ a^2 = b^2 + c^2 \end{array} \right\} \Rightarrow |7 - (-1)| = 8 = 2c \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} c = 4 \\ 2b = 6 \Rightarrow b = 3 \end{array} \right\} \Rightarrow a^2 = 16 + 9 \Rightarrow a = 5$$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{4}{5} = 0/8$$

شکل بیضی به صورت نمودار زیر است و ضابطه آن برابر خواهد بود با:

$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-3)^2}{25} = 1$$

پس جواب صحیح گزینه ۴ می باشد.

یادآوری

۱- معادله بیضی قائم به صورت $\frac{(x-h)^2}{b^2} + \frac{(y-k)^2}{a^2} = 1$ می باشد.

مختصات کانون ها $(h, k \pm c)$ ، و مختصات رئوس آن $(h, k \pm a)$

۲- معادله بیضی افقی به صورت $\frac{(x-h)^2}{a^2} + \frac{(y-k)^2}{b^2} = 1$ می باشد.

۳- مختصات کانون ها $(h \pm c, k)$ ، و مختصات رئوس آن $(h \pm a, k)$

۱۵۳- در الگوی زیر تعداد نقطه ها در شکل نهم کدام است؟

۱۲۵ (۴)

۱۲۳ (۳)

۱۲۰ (۲)

۱۱۷ (۱)

پاسخ:

دسته	اول	دوم	سوم	...	نهم
الگو	$1 \{ 1$	$2 \{ \begin{matrix} 2 \\ 3 \end{matrix}$	$3 \{ \begin{matrix} 3 \\ 4 \\ 5 \end{matrix}$...	$9 \{ \begin{matrix} 9 \\ 10 \\ 11 \\ \vdots \\ 16 \\ 17 \end{matrix}$

با توجه به جدول بالا می توان فهمید که هر دسته یک تصاعد عددی از اعداد متوالی است که جمله اول آن شماره دسته و تعداد جملات آن نیز شماره دسته می باشد. حال با توجه به اینکه دسته نهم با عدد ۹ شروع می شود و تعداد جملات نیز ۹ می باشد پس جمله آخر آن برابر خواهد بود با:

$$a - b + 1 = a - 9 + 1 \Rightarrow a - 8 = 9 \Rightarrow a = 17$$

مجموع اعداد دسته نهم برابر خواهد بود با:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_9 = \frac{9}{2}(9 + 17) = 117$$

پس گزینه صحیح **گزینه شماره ۱** می باشد.

یادآوری

دنباله تصاعد عددی $a_1, a_2 = a_1 + d, \dots, a_n = a_1 + (n-1)d$ دارای ویژگی های زیر است:

$$1- \frac{a_m - a_n}{m - n} = d$$

$$2- S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

برای به دست آوردن تعداد اعداد متوالی طبیعی بین دو عدد a و b (با فرض اینکه $b > a$) از رابطه

۱۵۴- اگر $x \geq 1$; $f(x) = x^2 - 2x - 3$ باشد، نمودارهای دو تابع f^{-1} ، $g(x) = \frac{x-9}{2}$ با کدام طول

مقاطع اند؟

۲۱ (۴)

۱۸ (۳)

۱۵ (۲)

۱۲ (۱)

پاسخ:

ابتدا ضابطه f^{-1} را به دست می آوریم و سپس با ضابطه $g(x)$ برابر قرار خواهیم داد.

$$y = f(x) = x^2 - 2x - 3 = x^2 - 2x + 1 - 1 - 3 = (x-1)^2 - 4 \Rightarrow y + 4 = (x-1)^2 \Rightarrow \sqrt{y+4} = x-1 \Rightarrow x = 1 + \sqrt{y+4}$$

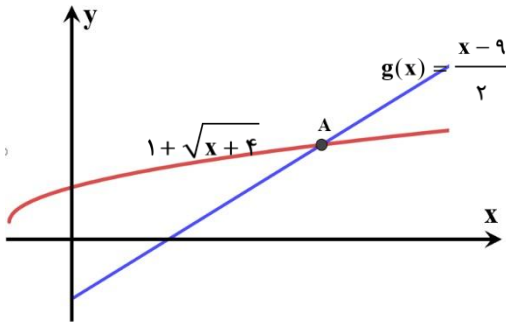
$$\Rightarrow f^{-1} = 1 + \sqrt{x+4}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} f^{-1} = 1 + \sqrt{x+4} \\ g(x) = \frac{x-9}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow 1 + \sqrt{x+4} = \frac{x-9}{2}$$

با توجه به اینکه $x+4$ مربع کامل است (با توجه به جواب گزینه ها) پس فقط گزینه ۱ و ۴ می توانند پاسخ باشند که با جایگذاری **گزینه ۴** به دست می آید. دقت کنید که معادله فوق را می توان بسادگی حل کرد. جواب در ادامه آمده است، اما شما تا همین جا میتوانین پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

$$1 + \sqrt{x+4} = \frac{x-9}{2} \Rightarrow \sqrt{x+4} = \frac{x-9}{2} - 1 = \frac{x-11}{2} \Rightarrow 4x + 16 = x^2 - 22x + 121 \Rightarrow x^2 - 26x + 105 = 0$$

$$x^2 - 26x + 105 = 0 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{b^2 - 4ac} = 16 \Rightarrow x = \frac{26 \pm 16}{2} \left\{ \begin{array}{l} 21 \\ 5 \end{array} \right.$$

با توجه به اینکه در عبارت $1 + \sqrt{x+4} = \frac{x-9}{2}$ طرف راست معادله باید مقداری مثبت باشد پس: $x-9 > 0 \Rightarrow x > 9$ و جواب ۲۱ قابل قبول است. نمودار دو تابع در شکل زیر رسم شده اند. پس جواب صحیح گزینه شماره ۴ می باشد.

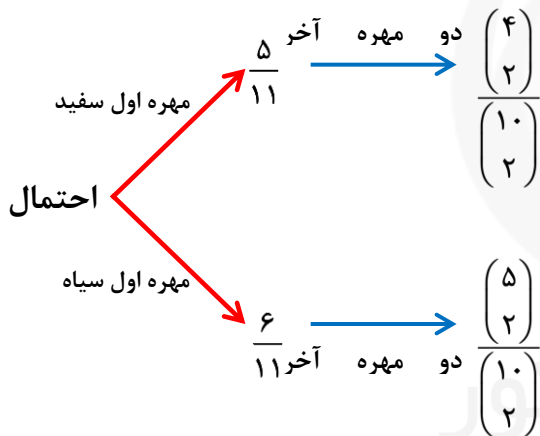
۱۵۵- در جعبه ای ۵ مهره سفید و ۶ مهره سیاه است. ابتدا یک مهره را بدون رویت خارج می کنیم.

سپس از بقیه مهره ها، ۲ مهره بیرون می کشیم. با کدام احتمال هر دو مهره اخیر سفید است؟

$$\frac{5}{11} \quad (۴) \quad \frac{4}{11} \quad (۳) \quad \frac{2}{11} \quad (۲) \quad \frac{1}{11} \quad (۱)$$

پاسخ:

روش اول:

برای مهره اول دو حالت وجود دارد. یا سفید است یا سیاه. پس داریم:

پس برای احتمال اینکه در هر دو حالت دو مهره آخر سفید باشد داریم:

$$P = \frac{5}{11} \times \frac{12}{90} + \frac{6}{11} \times \frac{20}{90} = \frac{2}{11}$$

روش دوم: زمانی که مهره اول را رویت نمی کنیم احتمالش برابر زمانی است که هیچ مهره ای بیرون نیامده باشد. پس به سادگی خواهیم داشت:

$$p = \frac{\binom{5}{2}}{\binom{11}{2}} = \frac{2}{11}$$

همیشه سالم باشید و شاداب!